

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.11.2013
SWD(2013) 482 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνοπτική παρουσίαση

**Εκτίμηση επιπτώσεων όσον αφορά την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 515/97
του Συμβουλίου περί της αμοιβαίας συνδρομής στον τομέα των τελωνείων**

{COM(2013) 796 final}

{SWD(2013) 483 final}

1 Προσδιορισμός του προβλήματος

1.1 Εισαγωγή στο πρόβλημα

Οι δράσεις κατά της παραβίασης της τελωνειακής νομοθεσίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και της ανάπτυξης της τελωνειακής συνεργασίας. Η νομοθεσία της ΕΕ στο εν λόγω πεδίο περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 515/97, ο οποίος διέπει την αμοιβαία διοικητική συνδρομή και την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και την απόφαση 917/2009/ΔΕΥ του Συμβουλίου, η οποία άπτεται των ζητημάτων παραβίασης των εθνικών νομοθεσιών στον τομέα των τελωνείων. Παραβίαση της τελωνειακής νομοθεσίας μπορεί να διαπραχθεί με διάφορους τρόπους, μεταξύ των οποίων: η **κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης**, ούτως ώστε τα εμπορεύματα που εισάγονται πραγματικά να δηλώνονται ως προϊόντα διαμετακόμισης με σκοπό την αποφυγή των εφαρμοστέων τελωνειακών δασμών· η **ψευδής περιγραφή** των εισαγόμενων εμπορευμάτων για την επιβολή χαμηλότερων δασμών· ή η **ψευδής δήλωση καταγωγής των εμπορευμάτων**, ούτως ώστε να παρακάμπτονται οι δασμοί αντιντάμπινγκ και να αποφεύγεται η επιβολή ποσοτικών ορίων ή ποσοστώσεων στις εισαγωγές.

1.2 Περιγραφή του προβλήματος

Προκειμένου να διαπιστώσουν τη γνησιότητα της δηλωθείσας καταγωγής των εμπορευμάτων, οι τελωνειακές αρχές διενεργούν έλεγχο βάσει εγγράφων, στο πλαίσιο του οποίου δεν διατίθενται αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα στάδια μεταφοράς-εφοδιαστικής που ακολούθησε το εμπορευματοκιβώτιο μεταφοράς των εμπορευμάτων· ως εκ τούτου, οι τελωνειακοί υπάλληλοι δεν διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα για να διαπιστώσουν εάν η δηλωθείσα καταγωγή των εμπορευμάτων συνάδει με την πραγματική διαδρομή που ακολούθησε το υπό εξέταση εμπορευματοκιβώτιο. Το στοιχείο αυτό δυσχεραίνει σε μεγάλο βαθμό τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων ψευδούς δήλωσης καταγωγής.

Κατά την επαλήθευση της γνησιότητας της δηλωθείσας περιγραφής των εμπορευμάτων, οι τελωνειακές αρχές πρέπει να βασίζονται στο έργο τους σε αξιολόγηση των κινδύνων, ούτως ώστε να εντοπίζουν ύποπτες περιπτώσεις. Η Επιτροπή δημιουργεί σχετικά προφίλ, όμως κατά τη διαδικασία αυτή οι υπηρεσίες της υποβάλλουν επανειλημμένως αιτήματα παροχής συναφών δεδομένων, δημιουργώντας περιττό διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη.

Προκειμένου να επαληθεύσουν τις περιπτώσεις διαμετακόμισης εμπορευμάτων, οι τελωνειακές αρχές διενεργούν ελέγχους βάσει εγγράφων και οπτικούς ελέγχους. Οι εν λόγω μέθοδοι αφενός έχουν ως περιοριστική προϋπόθεση τη διαθεσιμότητα ανθρώπινου δυναμικού, και αφετέρου δεν δίνουν την ευκαιρία αξιοποίησης τεχνικών επιτευγμάτων που παρέχουν τη δυνατότητα αυτόματης ανάλυσης, όπως το σύστημα ConTraffic για τον εντοπισμό ύποπτων φορτίων και το σύστημα ATIS για την ανίχνευση ασυνήθιστων διαμετακομίσεων, εργαλεία που καθιερώθηκαν από την Επιτροπή.

Ιδιαίτερο ζήτημα στην καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης συνιστά το γεγονός ότι οι ελεγκτές της OLAF αναμένουν από τρεις έως επτά μήνες την παραλαβή των δικαιολογητικών εγγράφων από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, διαπιστώνονται περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη συχνά αδυνατούν, ενίοτε μάλιστα διστάζουν (καθώς μπορεί να μην εμπλέκονται άμεσα στην αντίστοιχη έρευνα) να συνδράμουν την OLAF ώστε να λάβει τα δικαιολογητικά έγγραφα από τους οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς των ερευνών της. Πρόκειται για σοβαρό πρόβλημα εάν ληφθεί υπόψη η τριετής περίοδος παραγραφής για την ανάκτηση της τελωνειακής οφειλής.

1.3 Διαστάσεις του προβλήματος

Μόνο η απάτη λόγω ψευδούς δήλωσης καταγωγής συνεπάγεται ζημιές ύψους έως και 100 εκατομμυρίων ευρώ ετησίως για την ΕΕ27. Το 2011, τα κράτη μέλη ανέφεραν 1 905 υποθέσεις ανιχνευθείσας απάτης και άλλων παρατυπιών που αντιστοιχούσαν σε ζημιές ύψους 107,7 εκατομμυρίων ευρώ και αφορούσαν ψευδείς περιγραφές εμπορευμάτων. Ωστόσο, το ποσό αυτό αναφέρεται μόνο σε ζημιές που ανιχνεύθηκαν από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Κατά συνέπεια, οι πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος είναι σημαντικά μεγαλύτερες. Οι περιπτώσεις παραβιάσεων σε επίπεδο διαμετακόμισης ανέρχονται κατά προσέγγιση σε ζημιές ύψους 12 εκατομμυρίων ευρώ ετησίως, ενώ δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για περίπου 30 000 εντοπισθείσες περιπτώσεις πιθανής απάτης.

Όσον αφορά τις καθυστερήσεις στις έρευνες της OLAF, από τη σχετική εμπειρία προκύπτει ότι η περίοδος αναμονής από τρεις έως επτά μήνες για τη λήψη των δικαιολογητικών εγγράφων εισαγωγών και εξαγωγών αποτελεί σοβαρή αιτία ζημιών. Σε έλεγχο που διενήργησε το 2010, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διαπίστωσε ότι «στις 274 διασαφήσεις που ελέγχθηκαν διαπιστώθηκαν 49 σφάλματα, τα οποία προξένησαν απώλεια δασμών ύψους 558 000 ευρώ. Τα ποσά αυτά έχουν παραγραφεί και συνεπώς δεν είναι πλέον ανακτήσιμα, δηλαδή έχουν απολεσθεί οριστικά για τον προϋπολογισμό της ΕΕ».

1.4 Τα βασικά αίτια των διαπιστωθέντων προβλημάτων

Ελλείψεις του υφιστάμενου συστήματος εντοπισμού

1.4.1 Ψευδής δήλωση καταγωγής

Επί του παρόντος, τα μέσα ελέγχου της πραγματικής προέλευσης των εισαγόμενων εμπορευμάτων είναι περιορισμένα. Ειδικότερα, οι τελωνειακοί υπάλληλοι δεν είναι σε θέση να επαληθεύσουν κατά πόσον η δηλωθείσα καταγωγή των εμπορευμάτων συνάδει με τη διαδρομή που ακολούθησε το εμπορευματοκιβώτιο μεταφοράς των εισαγόμενων εμπορευμάτων. Οι εν λόγω πληροφορίες θεωρούνται κρίσιμης σημασίας για τον εντοπισμό περιπτώσεων ψευδούς δήλωσης καταγωγής.

1.4.2 Ψευδής περιγραφή εμπορευμάτων

Ο χαρακτηρισμός υποθέσεων ως ύποπτων από τις τελωνειακές αρχές βασίζεται σε γνωστοποιήσεις που ενδέχεται να λαμβάνουν από διάφορες πηγές (για παράδειγμα, από άλλες τελωνειακές αρχές ή οικονομικούς φορείς) και η ανάλυση βασίζεται σε περιορισμένο αριθμό διαθέσιμων δεδομένων. Το βασικό μειονέκτημα της ισχύουσας διαδικασίας εξακολουθεί να είναι η ανεπαρκής στόχευση των ελέγχων διότι βασίζονται σε μη συστηματικές αναλύσεις δεδομένων.

1.4.3 Κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης

Οι ισχύουσες διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο των εμπορευμάτων διαμετακόμισης συνίστανται σε ελέγχους βάσει εγγράφων και σε οπτικούς ελέγχους, δηλαδή σε μεθόδους περιορισμένης αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, δεδομένου ότι δεν βασίζονται σε επαρκή ανάλυση. Από την άλλη πλευρά, εκτενέστεροι έλεγχοι ενδέχεται να δημιουργήσουν σοβαρές στρεβλώσεις των εμπορικών ροών. Πέραν των ελέγχων βάσει εγγράφων και των οπτικών ελέγχων, τα κράτη μέλη και η OLAF έχουν επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν το σύστημα ATIS· ωστόσο, το σύστημα αυτό δεν στηρίζεται σε ισχυρή νομική βάση, ενώ δεν περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες, καθώς δεν περιέχει δεδομένα

για τη διακίνηση των εμπορευμάτων σε εθνικό επίπεδο, παρά μόνο πληροφορίες για την αρχική διαμετακόμιση.

Δεν υπάρχουν νομικές διατάξεις για την αποφυγή καθυστερήσεων στις έρευνες της OLAF

1.4.4 Καθυστερήσεις στις έρευνες της OLAF

Λόγω της πρόσφατης θέσπισης του ηλεκτρονικού τελωνείου (e-Customs), τα δικαιολογητικά έγγραφα εισαγωγών (τιμολόγιο, πιστοποιητικό προέλευσης κ.λπ.) φυλάσσονται από τους οικονομικούς φορείς και όχι από τις τελωνειακές αρχές. Αυτό συνεπάγεται απώλεια χρόνου, διότι απαιτείται η συμμετοχή/ανταπόκριση διαφόρων παραγόντων για την υποβολή των ζητούμενων εγγράφων πριν αυτά τεθούν στη διάθεση της OLAF. Επί του παρόντος δεν προβλέπονται στο νομοθετικό πλαίσιο διατάξεις που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την επιτάχυνση των διαδικασιών που συνδέονται με τις έρευνες της OLAF.

1.5 Σενάριο αναφοράς: πιθανή εξέλιξη του προβλήματος

Ελλείψει αλλαγής πολιτικής, αναμένεται να συνεχιστεί η μερική αδυναμία εντοπισμού παραβιάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η οικονομική ζημία της ΕΕ και να είναι χαμηλότερος ο βαθμός εφαρμογής της συναφούς νομοθεσίας.

Θα αυξηθεί ο αριθμός των κρουσμάτων απάτης σε σχέση με τις **ψευδείς δηλώσεις καταγωγής**. Το σύστημα ConTraffic έχει αποδείξει τη χρησιμότητα των πληροφοριών που αφορούν τα εμπορευματοκιβώτια (υπηρεσία «Container Status Messages» —CSM) και, ως ερευνητικό πρόγραμμα, αναμένεται σύντομα να λήξει. Ωστόσο εγκριθεί νέα μέθοδος για τον εντοπισμό ψευδών δηλώσεων καταγωγής, θα συνεχιστούν ή και θα αυξηθούν τα κρούσματα απάτης, καθώς οι απατεώνες αποκτούν μεγαλύτερη εμπειρία. Κατά συνέπεια, δεν θα μειωθούν και πιθανότατα θα συνεχίσουν να αυξάνονται οι ζημιές της τάξης των 17,6 εκατομμυρίων ευρώ που συνδέονται με τις ψευδείς δηλώσεις καταγωγής. Ομοίως, δεν αναμένεται καμία βελτίωση στην καταπολέμηση της **ψευδούς περιγραφής εμπορευμάτων**. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν ενδείξεις για θέσπιση προγραμματισμένων αλλαγών στις τελωνειακές διαδικασίες με σκοπό τη διευκόλυνση της καταπολέμησης της ψευδούς περιγραφής εμπορευμάτων. Αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός των κρουσμάτων απάτης που συνδέονται με την **κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης**. Παρότι η υφιστάμενη λύση, δηλαδή το σύστημα ATIS, είναι εξαιρετικά χρήσιμη, εμφανίζει ελλείψεις. Τα δεδομένα σχετικά με τα εμπορεύματα σε διαμετακόμιση που συλλέγονται επί του παρόντος βάσει της συγκεκριμένης διοικητικής ρύθμισης ενδέχεται να μην καθίστανται πλέον διαθέσιμα, διότι αρκετά κράτη μέλη αμφισβητούν τη νομιμότητα της νομικής βάσης για τη συλλογή τους. Στην προκειμένη περίπτωση αναμένεται να αυξηθεί κατά πάσα πιθανότητα ο αριθμός των κρουσμάτων απάτης που δεν εντοπίζονται.

Όσον αφορά τις καθυστερήσεις στις έρευνες της OLAF, εάν δεν επέλθουν αλλαγές στην υφιστάμενη διαδικασία, δεν αναμένεται καμία βελτίωση στο εγγύς μέλλον. Δεν είναι δυνατόν να αλλάξει η κατάσταση χωρίς την ανάληψη δράσης.

2 Ανάλυση της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

Η ανάγκη δράσεων σε επίπεδο ΕΕ έγκειται στο γεγονός ότι τα επιμέρους κράτη μέλη δεν μπορούν να προσδιορίσουν και να μετριάσουν αποτελεσματικά τους κινδύνους παραβίασης της τελωνειακής νομοθεσίας, ούτε είναι σε θέση να διενεργήσουν κατάλληλες έρευνες σε περιπτώσεις διασυνοριακής μεταφοράς εμπορευμάτων. Για τον λόγο αυτό, η καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης προϋποθέτει την υιοθέτηση ευρύτερης ευρωπαϊκής προσέγγισης.

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι η ΕΕ διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα στην πρόληψη της απάτης και την προστασία των οικονομικών πόρων της σε τελωνειακά θέματα. Η ΕΕ αποτελεί ευλόγως τον πλέον κατάλληλο παράγοντα ώστε να λειτουργήσει ως κινητήρια δύναμη στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής, διότι διαθέτει ήδη την απαιτούμενη εμπειρία και τα απαραίτητα συστήματα.

Προστιθέμενη αξία: η ανάληψη δράσεων σε επίπεδο ΕΕ αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά την καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης, με την αύξηση των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, τη βελτίωση των δυνατοτήτων εντοπισμού και καταστολής της απάτης και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της σχετικής δράσης.

3 Στόχοι

Οι **γενικοί στόχοι** της παρούσας πρωτοβουλίας είναι οι εξής: i) ενίσχυση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εντοπισμός κρουσμάτων απάτης και έρευνα) και ii) βελτίωση της τελωνειακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, με την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας.

Οι **ειδικοί στόχοι** συνίστανται, αφενός, στην ενίσχυση της **ανιχνευσιμότητας, της πρόληψης και της δίωξης** της τελωνειακής απάτης μέσω της **ενισχυμένης συνεργασίας**, τόσο μεταξύ των κρατών μελών όσο και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, στον τομέα της καταπολέμησης της τελωνειακής απάτης, και, αφετέρου, στη βελτίωση της διαδικασίας που συνδέεται με τις έρευνες της OLAF.

Οι **επιχειρησιακοί στόχοι** των δράσεων που πρέπει να αναληφθούν, ανταποκρίνονται στα προβλήματα που διαπιστώνονται και στους ειδικούς στόχους. Πράγματι, η ενίσχυση της ανιχνευσιμότητας, της πρόληψης και της δίωξης της τελωνειακής απάτης καθιστά αναγκαία τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για βελτιωμένη καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος των καθυστερήσεων στις έρευνες της OLAF, πρέπει να ληφθούν μέτρα για την επιτάχυνση της διαδικασίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η διασύνδεση των διαπιστωθέντων προβλημάτων με τους στόχους.

Πρόβλημα	Ειδικός στόχος	Επιχειρησιακός στόχος
Ψευδής δήλωση καταγωγής και συναφείς οικονομικές ζημιές	Ενίσχυση ανιχνευσιμότητας, πρόληψης και δίωξης της τελωνειακής απάτης μέσω ενισχυμένης συνεργασίας τόσο μεταξύ κρατών μελών όσο και μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής (στην καταπολέμηση της απάτης που αφορά ψευδή δήλωση καταγωγής των εμπορευμάτων, ψευδή περιγραφή εμπορευμάτων και κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης)	1. Δημιουργία προϋποθέσεων για βελτιωμένη καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης που αφορά ψευδή δήλωση καταγωγής των εμπορευμάτων
Ψευδής περιγραφή εμπορευμάτων και συναφείς οικονομικές ζημιές		2. Δημιουργία προϋποθέσεων για βελτιωμένη καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης που αφορά ψευδή περιγραφή εμπορευμάτων
Κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης και συναφείς οικονομικές ζημιές		3. Δημιουργία προϋποθέσεων για βελτιωμένη καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης που αφορά κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης

Καθυστερήσεις στις έρευνες της OLAF και (παραγραφές)	Βελτίωση της διαδικασίας που συνδέεται με τις έρευνες της OLAF	4. Επιτάχυνση των ερευνών της OLAF
--	--	------------------------------------

4 Επιλογές πολιτικής

4.1 Επιλογές αντιμετώπισης του βασικού προβλήματος (επιχειρησιακός στόχος 1, 2 και 3)

- **Επιλογή 0: Διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης**

Η παρούσα επιλογή συμπίπτει με το παραπάνω αναλυθέν σενάριο αναφοράς.

- **Επιλογή 1: Μη δεσμευτικό δίκαιο – βάσει κατάλληλων συστάσεων, ενίσχυση της ανιχνευσιμότητας της τελωνειακής απάτης που αφορά ψευδή δήλωση καταγωγής των εμπορευμάτων, ψευδή περιγραφή εμπορευμάτων και κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης**

Όσον αφορά τον **στόχο 1**, στη σύσταση καλούνται τα κράτη μέλη να στηρίξουν τις προσπάθειες της Επιτροπής για τη λήψη στοιχείων CSM από τους οικονομικούς φορείς.

Όσον αφορά τους **στόχους 2 και 3**, στη σύσταση καλούνται τα κράτη μέλη να εξουσιοδοτήσουν την Επιτροπή ώστε να έχει τη δυνατότητα προσπέλασης/αντιγραφής των στοιχείων που είναι επί του παρόντος διαθέσιμα σε πλατφόρμα της Επιτροπής, καθώς και να παρέχουν συμπληρωματικά στοιχεία για τη διαμετακόμιση¹.

- **Επιλογή 2: Εναπόκειται στην Επιτροπή η ευθύνη για την ενίσχυση της ανιχνευσιμότητας της τελωνειακής απάτης που αφορά ψευδή δήλωση καταγωγής των εμπορευμάτων, ψευδή περιγραφή εμπορευμάτων και κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης**

Η παρούσα επιλογή συνεπάγεται τη δημιουργία κεντρικής βάσης δεδομένων της ΕΕ για τα στοιχεία CSM και τα δεδομένα σχετικά με τις εισαγωγές, τις εξαγωγές και τη διαμετακόμιση. Η εν λόγω βάση δεδομένων θα βασίζεται στην εμπειρία που έχει αποκομιστεί από τα συστήματα ConTraffic και ATIS. Στην κεντρική βάση δεδομένων της ΕΕ θα περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες σχετικά με τη διαμετακόμιση σε εθνικό επίπεδο και άλλες επακόλουθες πληροφορίες διαμετακόμισης, όπως τροποποιήσεις στο χρονοδιάγραμμα της διαδρομής ή αποτελέσματα ελέγχων.

- **Επιλογή 3: Εναπόκειται στα κράτη μέλη η ευθύνη για την ενίσχυση της ανιχνευσιμότητας της τελωνειακής απάτης που αφορά ψευδή δήλωση καταγωγής των εμπορευμάτων, ψευδή περιγραφή εμπορευμάτων και κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης**

Σε αντίθεση με την προηγούμενη επιλογή, η παρούσα επιλογή συνεπάγεται την ανάθεση της ευθύνης για τη συλλογή και την ανάλυση των σχετικών δεδομένων στα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, κάθε κράτος μέλος θα δημιουργήσει την οικεία εθνική βάση δεδομένων για τα στοιχεία CSM και τα δεδομένα σχετικά με τις εισαγωγές, τις εξαγωγές και τη διαμετακόμιση. Με την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών και την ανοικτή πρόσβαση αναμένεται να δοθεί στα

¹ Στοιχεία σχετικά με τη διαμετακόμιση σε εθνικό επίπεδο και άλλες επακόλουθες πληροφορίες διαμετακόμισης, όπως τροποποιήσεις στο χρονοδιάγραμμα της διαδρομής ή αποτελέσματα ελέγχων.

κράτη μέλη η δυνατότητα διαβίβασης και ανταλλαγής δεδομένων, καθώς και εκπόνησης αναλύσεων σε τακτική βάση.

- **Επιλογή 4: Επιμερισμένη ευθύνη μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για την ενίσχυση της ανιχνευσιμότητας της τελωνειακής απάτης που αφορά ψευδή δήλωση καταγωγής των εμπορευμάτων, ψευδή περιγραφή εμπορευμάτων και κατάχρηση του συστήματος διαμετακόμισης**

Βάσει της παρούσας επιλογής, τα στοιχεία CSM και διαμετακόμισης θα συλλέγονται σε επίπεδο ΕΕ, ενώ η ευθύνη για τα στοιχεία σχετικά με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές θα εναπόκειται στα κράτη μέλη. Πρόκειται ενδεχομένως για τον πλέον κατάλληλο εφικτό συνδυασμό, διότι λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες ρυθμίσεις (διαχείριση των συστημάτων ConTraffic και ATIS από την Επιτροπή), με αποτέλεσμα τον ανάλογο επιμερισμό των ευθυνών.

- **Επιλογή 5: Ενισχυμένο σενάριο αναφοράς**

Η παρούσα επιλογή συνεπάγεται την αύξηση του απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού για τον εντοπισμό και την πρόληψη των αντίστοιχων κρουσμάτων τελωνειακής απάτης. Με τη στήριξη σε μεγαλύτερο αριθμό τελωνειακών υπαλλήλων και ελεγκτών, αναμένεται αύξηση της ανιχνευσιμότητας και ενδεχομένως της πρόληψης κρουσμάτων απάτης. Η πρόταση για διπλασιασμό των πόρων θα μπορούσε να εμπλέκει τόσο τα κράτη μέλη όσο και την Επιτροπή (OLAF). Κατόπιν διεξοδικής ανάλυσης, η παρούσα επιλογή απορρίπτεται στο παρόν στάδιο.

4.2 Επιλογές για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων στις έρευνες της OLAF και συναφείς οικονομικές ζημιές (στόχος 4)

- **Επιλογή 0: Διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης**

Η παρούσα επιλογή συνεπάγεται τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης. Βάσει της επιλογής αυτής, δεν προβλέπεται η λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την ταχύτερη διεξαγωγή των ερευνών στο πλαίσιο της OLAF.

- **Επιλογή 1: Μη δεσμευτικό δίκαιο – έκδοση σύστασης για την επιτάχυνση της διαδικασίας**

Η παρούσα επιλογή συνεπάγεται την έκδοση σύστασης στην οποία τα κράτη μέλη θα καλούνται να συμβάλουν στην εξασφάλιση ταχύτερης διαδικασίας. Η σύσταση δεν συνιστά δεσμευτικό μέσο και μπορεί να εκληφθεί ως έκκληση προς τα κράτη μέλη για τη βελτίωση της υφιστάμενης πρακτικής και για τη συμβολή τους στη διαδικασία επιτάχυνσης των ερευνών και του εντοπισμού κρουσμάτων απάτης.

- **Επιλογή 2: Επιτάχυνση της διαδικασίας έρευνας με την εξουσιοδότηση της Επιτροπής να ζητεί απευθείας από τους οικονομικούς φορείς την προσκόμιση δικαιολογητικών εγγράφων**

Η Επιτροπή θα εξουσιοδοτείται να ζητεί δικαιολογητικά έγγραφα απευθείας από τους οικονομικούς φορείς. Βάσει της παρούσας επιλογής, τα κράτη μέλη θα τηρούνται ενήμερα, αλλά δεν θα διαδραματίζουν ενεργό ρόλο.

- **Επιλογή 3: Αύξηση του αριθμού ελεγκτών σε επίπεδο Επιτροπής/OLAF**

Η παρούσα επιλογή συνεπάγεται τη βελτίωση της ροής εργασιών στο πλαίσιο της OLAF με την αύξηση του αριθμού των ελεγκτών που απασχολούνται στην OLAF. Κατά συνέπεια, αναμένεται να μειωθεί ο δαπανώμενος χρόνος έρευνας, με αποτέλεσμα τον περιορισμό του προβλήματος των χρονοβόρων ερευνών.

- **Επιλογή 4: Απαίτηση παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών από τους οικονομικούς φορείς σε εθνικό επίπεδο δυνάμει αναγκαίας διάταξης της συναφούς νομοθεσίας της ΕΕ**

Η παρούσα επιλογή συνεπάγεται την επαναφορά της κατάστασης πριν από το έτος 2010, ήτοι πριν από τη θέσπιση του ηλεκτρονικού τελωνείου. Οι οικονομικοί φορείς θα είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα στις οικείες εθνικές αρχές, οι οποίες θα πρέπει εν συνεχεία να είναι σε θέση να διαβιβάζουν άμεσα τις πληροφορίες που τους ζητούνται.

- **Επιλογή 5: Επιβολή προθεσμίας για την υποβολή των δικαιολογητικών εγγράφων**

Η παρούσα επιλογή συνεπάγεται την επιβολή συγκεκριμένης προθεσμίας στα κράτη μέλη για τη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στην Επιτροπή. Ωστόσο, θεωρείται ότι η επιλογή αυτή είναι υπερβολικά παρεμβατική και μη εφαρμόσιμη στην πράξη, διότι με την επιβολή ενιαίας προθεσμίας για όλες τις περιπτώσεις παραβλέπονται οι διαφορετικοί βαθμοί πολυπλοκότητας των ερευνών.

5 Ανάλυση επιπτώσεων

5.1 Συνοπτική παρουσίαση επιπτώσεων

Επιπτώσεις των επιλογών για τους στόχους 1, 2 και 3

Κριτήρια Επιλογή	Αποτελεσματικότητα			Αποδοτικότητα (όλοι οι στόχοι)	Οικονομικές επιπτώσεις (όλοι οι στόχοι)	Απλούστευση			Συνοχή (όλοι οι στόχοι)	Γενική εκτίμηση
	Στόχος 1	Στόχος 2	Στόχος 3			Στόχος 1	Στόχος 2	Στόχος 3		
Επιλογή 0	0	0	0	0	0	0	0	0	--	0
Επιλογή 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
				(Συνολικό κόστος: αμελητέο)						
Επιλογή 2	++ +	++ +	++ +	++ (Συνολικό κόστος για την Επιτροπή: 850 000 ευρώ – υλοποίηση· 200 000 ευρώ – ετήσια συντήρηση Για πλήρη	+++	++ +	++ +	++ +	+++	+++

				αντίγραφα: κανένα κόστος για τους οικονομικούς φορείς. Για επιλεκτική υποβολή στοιχείων: 3 000 ευρώ έως 200 000 ευρώ)						
Επιλογή 3	++	++	++	--- (Συνολικό κόστος για τα κράτη μέλη: 850 000 ευρώ – υλοποίηση 200 000 ευρώ – ετήσια συντήρηση) Συνολικό κόστος για τους οικονομικούς φορείς: κατά την επιλογή 2	+++	++	++	++	–	+
Επιλογή 4	++ +	++	++ +	- (Συνολικό κόστος για τα κράτη μέλη: 320 000 ευρώ – υλοποίηση 80 000 ευρώ – ετήσια συντήρηση) (Συνολικό κόστος για την Επιτροπή: 530 000 ευρώ – υλοποίηση· 120 000 ευρώ – ετήσια συντήρηση) Συνολικό κόστος για τους οικονομικούς φορείς: κατά την επιλογή 2	++	++ +	++	++ +	+	+

Επιπτώσεις των επιλογών για τον στόχο 4

Κριτήρι α	Αποτελεσματι κότητα ως προς την επίτευξη του στόχου	Αποδοτικότητα	Οικονομικές επιπτώσεις	Συνοχή	Απλούστευση
Επιλογή 0	0	0	0	0	0
Επιλογή	+	+	+-	+	++

1					
Επιλογή 2	+++	++	+++	+	++
Επιλογή 3	++	--	+	-	0
Επιλογή 4	+++	---	-	-	--

6 Σύγκριση των επιλογών

6.1 Επιλογές για τους στόχους 1, 2 και 3

Όπως περιγράφεται στο σενάριο αναφοράς, η επιλογή 0 δεν συνεπάγεται μόνο την αδυναμία εκπλήρωσης των στόχων, αλλά είναι πιθανό επίσης να επιδεινώσει την υφιστάμενη κατάσταση.

Ο προαιρετικός χαρακτήρας της επιλογής 1 συνεπάγεται αναπόφευκτα τον κίνδυνο ελλιπών δεδομένων και, μολονότι η κατάσταση θα μπορούσε να βελτιωθεί σε σύγκριση με το υφιστάμενο καθεστώς, είναι σαφές ότι παραμένει ανεπαρκής και, ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη επιλογή θεωρείται αρνητική. Η επιλογή 2, από την άλλη πλευρά, θεωρείται εξαιρετικά θετική, διότι η Επιτροπή έχει ήδη στη διάθεσή της τα απαραίτητα συστήματα και την απαιτούμενη εμπειρία για την επιτυχή λειτουργία των εν λόγω βάσεων δεδομένων. Επιπλέον, η επιλογή 2 δεν προτιμάται μόνον από τα κράτη μέλη, αλλά αποτελεί επίσης την προτιμώμενη επιλογή των οικονομικών φορέων, δεδομένου ότι δημιουργεί μια οικονομικά αποδοτική και αποτελεσματική λύση για το πρόβλημα της τελωνειακής απάτης. Η επιλογή 3 θεωρείται θετική, αλλά, σε αντίθεση με την επιλογή 2, η δημιουργία ξεχωριστών βάσεων δεδομένων θα οδηγήσει σε αλληλοεπικαλύψεις και σύνθετες διαδικασίες, διότι τα ίδια δεδομένα θα συλλέγονται, θα υποβάλλονται σε επεξεργασία και θα ερμηνεύονται από διάφορα κράτη μέλη. Σημαντικό είναι επίσης ότι θα σήμαινε επαχθείς οικονομικές επιβαρύνσεις για τα κράτη μέλη. Υπό αυτήν την έννοια, η επιλογή 4 φαίνεται να παρέχει καλύτερη λύση από ό,τι η επιλογή 3, διότι αποφεύγει την υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση των κρατών μελών, καθώς προβλέπεται ο επιμερισμός τόσο των σχετικών δαπανών όσο και των ευθυνών με την Επιτροπή. Ωστόσο, σε σύγκριση με την επιλογή 2, ενέχει τον κίνδυνο να είναι αδύνατη η εκτίμηση του διασυννοριακού στοιχείου στο πλαίσιο της συλλογής και της χρήσης δεδομένων σχετικά με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές. Επίσης, όπως και η επιλογή 3, η επιλογή 4 συνεπάγεται το ενδεχόμενο αλληλοεπικάλυψης των δεδομένων σχετικά με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές σε πολλαπλές εθνικές βάσεις δεδομένων. Βάσει της ανωτέρω σύγκρισης, προτιμώμενη είναι η επιλογή 2.

6.2 Επιλογές για τον στόχο 4

Η επιλογή 1 θεωρείται κατά κύριο λόγο αρνητική, διότι είναι μάλλον απίθανο να εκπληρώσει τον επιδιωκόμενο στόχο. Η επιλογή 2 θεωρείται αποτελεσματικότερη από την επιλογή 1, καθώς προϋποθέτει ότι θα δαπανάται για την απόκτηση των σχετικών εγγράφων μόνον ο χρόνος που χρειάζονται οι οικονομικοί φορείς για την υποβολή των εν λόγω πληροφοριών στην OLAF. Συνεπώς παρέχεται η ρεαλιστική δυνατότητα να περιοριστεί σε μεγάλο βαθμό ο χρόνος που απαιτείται για την απόκτηση των σχετικών εγγράφων. Επιπλέον, το πρόβλημα που αντιμετωπίζει επί του παρόντος η OLAF (κυρίως περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη δεν είναι σε θέση να συνδράμουν την OLAF στη λήψη των εν λόγω εγγράφων) αναμένεται να εξλειφθεί με την υποβολή αιτήσεων απευθείας στους κατόχους των συγκεκριμένων εγγράφων. Για τους λόγους αυτούς, η επιλογή 2 χαρακτηρίζεται εξαιρετικά θετική. Η

επιλογή 3 κρίνεται αρκετά θετική, διότι επιτρέπει την αντιμετώπιση του προβλήματος. Εντούτοις, λόγω των σημαντικών οικονομικών επιβαρύνσεων που συνεπάγεται, παρουσιάζει λιγότερα πλεονεκτήματα από την επιλογή 2. Βάσει της ανωτέρω σύγκρισης, προτιμώμενη είναι η **επιλογή 2**.

7 Παρακολούθηση και αξιολόγηση

7.1 Παρακολούθηση

Στον πίνακα που ακολουθεί παρέχεται επισκόπηση των δεικτών.

Στόχος	Δείκτης
1 2 και 3	- Δεδομένα εξαγωγών/εισαγωγών/διαμετακόμισης/CSM: - αριθμός παραβιάσεων της νομοθεσίας που ανιχνεύθηκαν, - αριθμός ερευνών που κινήθηκαν βάσει των εν λόγω δεδομένων, - αριθμός αιτήσεων για τη χρήση δεδομένων από ελεγκτές, - ποσά που ανακτήθηκαν βάσει των εν λόγω πληροφοριών
4	Διάρκεια των σχετικών ερευνών της OLAF (κατά πόσον η αλλαγή επιτάχυνε τις διαδικασίες· κατά πόσον αύξησε τον αριθμό των ερευνών και τα ανακτηθέντα ποσά)

7.2 Αξιολόγηση

Όσον αφορά τους επιχειρησιακούς στόχους, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής θα μεριμνούν για τη διενέργεια αξιολόγησης ανά πενταετία. Αντικείμενο της αξιολόγησης θα είναι τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις από την αυξημένη ανιχνευσιμότητα κρουσμάτων απάτης χάρη στη βάση δεδομένων και την ανάλυση που θα εκπονείται με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα και πληροφοριακά στοιχεία, καθώς και η αποδοτικότητα και η καταλληλότητα των ληφθέντων μέτρων. Η αξιολόγηση θα έχει τη μορφή παρουσίασης των αποτελεσμάτων από την Επιτροπή/OLAF στην επιτροπή αμοιβαίας συνδρομής.